

ضرب المثل های ایرانی در قالب داستان

طاهره موسی زاده اهق

۱۴۰۰

موسی زاده اهق، طاهره - ۱۳۴۹

ضرب‌المثل‌های ایرانی در قالب داستان / نویسنده: موسی زاده اهق، طاهره، «دکتری ادبیات فارسی، ۱۳۴۹»، انتشارات علمی یسنا، چاپ ۱۴۰۰، ۹۰ ص.

ISBN:978-600-6832-82-1

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات: فیبا

رده بندی کنگره: PIR ۳۹۹۶

رده بندی دیویی: ۳۹۸/۹۴

شماره کتابشناسی ملی: ۸۵۱۰۸۴۴

چاپ: اول - ۱۴۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۸۳۲-۸۲-۱

عنوان: ضرب‌المثل‌های ایرانی در قالب داستان

نویسنده: طاهره موسی زاده اهق

ویراستار: سیدرضا هاشمی

ناشر: انتشارات علمی یسنا

شمارگان: ۱۰۰۰

طراحی و گرافیک: گلچین جاویددوست - عاطفه عبدالله پور

چاپ و صحافی: تایماز

مازندران، قائم‌شهر، انتشارات علمی یسنا، ۰۹۱۱۱۲۶۰۶۱۱

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه.....
۶	مثل و ضرب المثل.....
۹	انواع مثل ها.....
۱۱	نظر کارشناسی ضرب المثل.....
۱۵	منشاء داستان های امثال.....
۱۷	رابطه بین تمثیل و مثل.....
۱۹	فواید داستان های امثال.....
۲۴	ویژگی های داستان های امثال.....
۳۱	ویژگی های عام.....
۳۶	تقسیم بندی داستان های امثال.....

- ۳۹.....ضرب‌المثل‌های داستانی
- ۳۹.....مثل سگ پشیمان شد
- ۴۰.....زن راضی، مرد راضی، گور پدر قاضی
- ۴۲.....جا تر است، بچه نیست
- ۴۳.....آب از سرچشمه گل آلود است
- ۴۵.....آدم گرسنه ایمان ندارد
- ۴۸.....ماست‌ها را کیسه کردن
- ۵۳.....ماشاءالله، من مرد هستم
- ۵۴.....میخش را بکوب سر زبان من
- ۵۵.....حلال حلالش به آسمان رفت
- ۵۶.....آواز خرکی و رقص شتری
- ۵۸.....عطاش را به لقاش بخشیدم

- ۵۹.....اگر تو تا شنبه زنده‌ای، منم تا سه شنبه بیکارم.
- ۶۰.....انگشت به شیر زدن.....
- ۶۱.....من زیراندازت را آوردم، شاید یکی هم رواندازت را بیاورد.....
- ۶۲.....اوسا علم... درد و ورم... این که نبود سر علم.....
- ۶۴.....خروس اگر خروس باشه، توی راه هم می‌خونه.....
- ۶۵.....نه خانی آمده نه خانی رفته.....
- ۶۶.....با همه بله، با ما هم بله؟!!!!.....
- ۶۷.....خر بیار باقلا بار کن.....
- ۶۸.....اگه من منم، پس کو کدوی گردنم؟.....
- ۶۹.....جایی رسیده که شتر را با نمد داغ می‌کنند.....
- ۷۱.....میمون پیر، دستانش را داخل نار گیل نمی‌کند.....
- ۷۳.....منابع و مأخذ.....

ضرب‌المثل‌های ایرانی در قالب داستان

مقدمه

مثل، از جمله شیگردهای مهم ادبیات عامیانه این است که نویسندگان و شاعران، بهره‌های وافری از آن برده‌اند. همه ما می‌دانیم که مثل از شاخه‌های اصلی هر زبان است و به توصیف و تاریخ قومی یک ملت تعلق دارد. لذا می‌توان به صراحت گفت که مثل؛ جمله‌ای کوتاه، آهنگین و گاه همراه با استعاره مضامین پندآموز و اندرزگونه که گاهی برگرفته از تشبیهات است که از تجربیات گذشتگان برگرفته شده است و به جهت تکرار و روانی لفظ و تأثیر معنایی آن در بین مردم، مشهور شده است. در پشت مثل‌ها، داستان‌هایی پنهان است که سبب و منشأ آن‌هاست. لذا در این اثر سعی شده به چگونگی

ضرب‌المثل‌های ایرانی در قالب داستان

پیدایش مثل، منشاء داستان، ارتباط بین این دو، مزایا و ویژگی آن‌ها توجه شود. این اثر ماندگار، بیانگر توجه مردم ایران به ادبیات عامیانه و داستان‌های رایجی بوده که نقل به نقل از زبان آنان گشته و به جهت سهولت و روانی به صورت ضرب‌المثل به جا مانده است و تلاشی است در جهت بازنمایی افکار و کهن‌ترین تراوش‌های ذهن و اندیشه نیاکان ما که ریشه در آب و خاک و آداب و سنن قومی و ملی جامع ما دارند.

ایران؛ سرزمین بزرگ، غنی، فرهنگ‌ساز با تاریخ و تمدنی باستانی است که این تمدن بزرگ و فرهنگ همواره زبان‌زد خاص و عام بوده است. فرهنگ و زیرمجموعه‌های آن از جمله عناصر مهم هویت ملی به شمار می‌رود که در برگیرنده تمامی ارزش‌های فردی و اجتماعی است. یکی از جلوه‌های سازنده فرهنگ، فرهنگ عامه است (رجب‌زاده، ۱۳۷۲: ۱۸).